

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring - NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk

Høringens saksnummer: 19/3926

Høring: Høring - NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk

Levert: 06.12.2019 12:00

Svartype:

Gruppering av høringsinstanser: Kommuner

Avsender: Regionrådet for Fjellregionen

Kontaktperson: Rune Jørgensen

Kontakt e-post: rune.jorgensen@hedmark.org

Arbeidsutvalget i Regionrådet for Fjellregionen, som består av kommunene Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Rendalen kommuner samt Hedmark fylkeskommune og Trøndelag fylkeskommune (observatør) vedtok følgende på sitt møte onsdag 4. desember:

Arbeidsutvalget i Regionrådet for Fjellregionen aviser forslagene i NOU 2019:16 om å avvikle de kommunale ordningene med konsesjonsavgifter og konsesjonskraft. Det samme gjelder forslaget om endret verdsettelsesprinsipp for eiendomsskatt på vannkraft. Regjeringen må kunne ta stilling til dette uten videre utredninger, og foreslå ordninger med fordeling av verdiskapningen som stimulerer til flere lokale tiltak for å nå klimamålene.

Det vises for øvrig til vurderingene i saksutredningen.

Høringsuttalelsen sendes Finansdepartementet og aktuelle stortingspolitikere.

Saksutredningen som lå til grunn til vedtaket lød:

"SAKSUTREDNING AU-MØTE 04.12.2019

Sak 56/2019: NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk - høringsuttalelse

Saksbehandler: Rune Jørgensen

Finansdepartementet har sendt på høring en offentlig utredning fra et såkalt ekspertutvalg om skattlegging av vannkraftverk. Dokumentene kan i sin helhet leses her:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---nou-201916-skattlegging-av-vannkraftverk/id2670665/>

Finansdepartementet skriver selv i sin pressemelding i forbindelse med presentasjonen:

«Utvalget har kommet med forslag som vil gi selskapene insentiv til å gjennomføre lønnsomme investeringer. Det blir dermed større verdier som kan fordeles mellom selskap, staten, kommuner og fylkeskommuner.

Utvalgets hovedfunn:

- Konesjonskraft, konsesjonsavgift og eiendomsskatt har uheldige virkninger siden de ikke er basert på lønnsomheten i kraftverket. Det svekker selskapenes insentiv til å investere og lønnsomme ressurser kan gå tapt.
- Med en nøytral grunnrenteskatt vil selskapene ha insentiv til å gjennomføre lønnsomme investeringer. Videre bør vannkraftselskaper betale ordinær selskapsskatt, på like vilkår som øvrig næringsliv.
- Utvalget anbefaler å avvikle ordningene med konsesjonskraft og konsesjonsavgift samt å normalisere eiendomsskatten for vannkraftverk. Grunnrenteskattesatsen må økes fra 37 til 39 prosent, hvis de samlede offentlige inntekter skal holdes uendret.
- Forslagene vil isolert sett redusere kraftinntektene til kommuner og fylkeskommuner. En ønsket fordeling mellom staten, kommuner og fylkeskommuner kan fortsatt oppnås ved egne ordninger for omfordeling av inntekter. Dette bør vurderes nærmere ved oppfølging av utvalgets forslag.
-

Utvalget anbefaler også andre justeringer i skattevilkårene for vannkraft. Nedre grense i grunnrenteskatten reduseres fra 10 000 til 1 500 kVA. Inntekter fra opprinnelsesgarantier inkluderes i grunnrenteskatten. Friinntektsrenten i grunnrenteskatten skal være en risikofri rente, men utvalget er delt i hvordan denne risikofrie friinntektsrenten bør fastsettes.

Videre anbefaler utvalget å endre grunnlaget for eiendomsskatt til skattemessig verdi av driftsmidler der produksjonsutstyr, produksjonsinstallasjoner og fallrettigheter ikke inngår i grunnlaget. Utvalget anbefaler også at det gjøres en vurdering av om det bør innføres grunnrenteskatt og naturressursskatt for vindkraftverk.»

Regionrådgiver mener at forslagene bør avvises, siden det er mer sannsynlig at de vil motvirke samfunnsnyttige investeringer enn å gi intensiver - som mandatet gikk ut på.

Regionrådgiver vil spesielt framheve følgende begrunnelser:

- Som det fremgår av tabell 12.2 på side 159 i NOU-en vil forslaget om å skjerpe grunnrenteskatten innebære en økning i statens inntekter på 4,4 milliarder kroner. Vertskommunene vil på den annen side tape 3,66 milliarder kroner dersom konsesjonsavgiftene og konsesjonskraften avvikles og eiendomsskattereglene blir endret til skattemessig verdi.

- Omfordelingen er dramatisk og gjelder ikke kun for nye utbygginger, men også for allerede foretatte utbygginger, nye som gamle. Dette er et brudd på den samfunnskontrakten som ligger til grunn for de foretatte utbyggingene.

- Utvalget har ikke foreslått noen form for kompensasjon til de kommuner og fylkeskommuner som vil lide tap på utvalgets forslag, men henvist fordelings spørsmål til departementet, og dermed gjøre dette avhengig av budsjettvedtak i Stortinget med fare for manglende langsiktighet.

- Inntektstapet i millionklassen for flere av kommunene i Fjellregionen kan gi meget dramatiske kutt i nødvendige og lovpålagte tjenestetilbud til innbyggerne.

- Konesjonskraftordningen har i mer enn hundre år vært et vederlag til berørte kommuner for de naturrikdommer som gjennom vannkraften er avstått til storsamfunnet. Lokalsamfunnene må få sin rettmessige del av verdiskapningen dette gir.

- Utvalget overser at så vel Stortinget som Høyesterett har slått fast at formålet med konsesjonskraft-ordningen er å sikre vertskommunens andel av verdiskapningen som vannkraftproduksjonen i konsesjonsperioden gir opphav til. Høyere kraftpriser gir høyere verdiskaping.

- Både ny vannkraftutbygging og rehabilitering av eldre verk er avhengig av lokal aksept. Dagens kraftskatteregime er basert på erkjennelsen om at kommuner som avstår sine naturressurser har et legitimt krav på en andel av den verdiskapningen som de berørte lokalsamfunn bidrar med i kraftutbyggingen. Uten lokale inntekter vil kommunenes motstand mot de inngrep vannkraftkraft-utbygging representerer øke.

I stedet for å følge forslagene til utvalget, som har medført at det er varslet full stans i videre vannkraftutbygginger, bør regjeringen fremme forslag som både stimulerer lokalsamfunn og næringsliv til å satse mer på tiltak som bidrar til nødvendige omstillinger for å nå nasjonale og internasjonale klimamål Norge har forpliktet seg til å arbeide etter.

Utbygginger og bruk av naturressursene må skje på en slik måte at den unike lokale oppslutningen ikke forvitrer gjennom beslutninger som flytter enda større verdier fra lokalsamfunnene der de skapes, til sentrale myndigheter og selskaper.

Regionråd giver registrerer at det blant annet er spilt inn forslag om endringer i innretningen av grunnrenteskatten og at eiendomsskatteverdsettelsen av småkraftverk skjer etter markedsverdi.

Det er også avgjørende at regjeringen sørger for at det etableres ordninger som sikrer de berørte lokalsamfunn inntekter fra vindkraft, enten det er på sjø eller land.

Forslag til vedtak:

Arbeidsutvalget i Regionrådet for Fjellregionen aviser forslagene i NOU 2019:16 om å avvikle de kommunale ordningene med konsesjonsavgifter og konsesjonskraft. Det samme gjelder forslaget om endret verdsettelsesprinsipp for eiendomsskatt på vannkraft. Regjeringen må kunne ta stilling til dette uten videre utredninger, og foreslå ordninger med fordeling av verdiskapningen som stimulerer til flere lokale tiltak for å nå klimamålene.

Det vises for øvrig til vurderingene i saksutredningen.

Høringsuttalelsen sendes Finansdepartementet og aktuelle stortingspolitikere."

-

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.